

POSTANOWIENIE

Dnia 26 marca 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Agnieszka Góra-Błaszczkowska

w sprawie z powództwa Banku S.A. w W.

przeciwko T. K.

o zapłatę

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 26 marca 2026 r.

wniosku o zbadanie spełnienia przez sędziego Sądu Najwyższego A. R. wymogów niezawisłości i bezstronności w sprawie II NSNc 119/25

odrzuca wniosek

UZASADNIENIE

Pełnomocnik powoda, po otrzymaniu informacji o składzie rozpoznającym sprawę II NSNc 119/25, wystąpił z wnioskiem o stwierdzenie, że SSN A. R. nie spełnia wymogów niezawisłości i bezstronności sędziowskiej, co uzasadnia jego wyłączenie. Dla uzasadnienia swojego stanowiska wskazał, iż powołanie SSN A. R. na stanowisko sędziego Sądu Najwyższego nastąpiło ramach procedury przed Krajową Radą Sądownictwa, której niezależność była wielokrotnie kwestionowana przez Sąd Najwyższy i Trybunał Sprawiedliwości UE.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Analizując relewantne przepisy prawne należy w pierwszej kolejności wskazać, że zgodnie z art. 42a § 3 p.u.s.p., dopuszczalne jest badanie spełnienia przez sędziego wymogów niezawisłości i bezstronności z uwzględnieniem okoliczności towarzyszących jego powołaniu i jego postępowania po powołaniu, na wniosek uprawnionego, o którym mowa w 42a § 6 p.u.s.p., jeżeli w okolicznościach danej sprawy może to doprowadzić do naruszenia standardu niezawisłości lub bezstronności, mającego wpływ na wynik sprawy z uwzględnieniem okoliczności dotyczących uprawnionego oraz charakteru sprawy.

Z kolei, art. 42a § 7 p.u.s.p. stanowi, że wniosek inicjujący test niezawisłości i bezstronności sędziego powinien – pod rygorem jego odrzucenia bez wezwania do usunięcia braków formalnych (art. 42a § 8 p.u.s.p.) – czynić zadość wymaganiom przewidzianym dla pisma procesowego, a ponadto zawierać żądanie stwierdzenia, że w danej sprawie zachodzą przesłanki, o których mowa w art. 42a § 3 p.u.s.p. (pkt 1) oraz przytoczenie okoliczności uzasadniających żądanie wraz z dowodami na ich poparcie (pkt 2). Co niezwykle istotne, skoro w założeniu ustawodawcy ów wniosek ma zmierzać do stwierdzenia niespełnienia przez sędziego wymogów (naruszenia standardu) niezawisłości i bezstronności w konkretnej sprawie, wniosek powinien wskazywać okoliczności, do których odwołuje się art. 42a § 3 p.u.s.p., tj.: 1) towarzyszące powołaniu danego sędziego sądu powszechnego (w szczególności ewentualnych wadliwości procedury nominacyjnej), 2) dotyczące jego postępowania po powołaniu (przykładowo czynności jurysdykcyjne, oświadczeń i wypowiedzi), które może wywoływać uzasadnione wątpliwości co do spełnienia przezeń wymagań niezawisłości i bezstronności, 3) świadczące o tym, że tak ujęty deficyt niezawisłości bezstronności może oddziaływać na wynik konkretnej sprawy, z uwzględnieniem okoliczności dotyczących uprawnionego oraz charakteru sprawy. Brak któregośkolwiek z tych trzech elementów musi skutkować uznaniem, że wniosek nie spełnia wymagań określonych w art. 42a § 7 p.u.s.p.

Zważyć należy, że pełnomocnik powoda nie wskazał we wniosku, jakie okoliczności towarzyszące powołaniu sędziego A. R. do pełnienia urzędu sędziego Sądu Najwyższego oraz dotyczące jego postępowania po powołaniu postrzega jako naruszające standard niezawisłości i bezstronności. Wnioskodawca odwołał się jedynie do faktu powołania sędziego A. R. na stanowisko sędziego Sądu

Najwyższego w ramach procedury przed Krajową Radą Sądownictwa, której niezależność była wielokrotnie kwestionowana przez Sąd Najwyższy i Trybunał Sprawiedliwości UE. Nie można zatem uznać, że formalnie wymaganie określone w art. 42a § 7 p.u.s.p. zostało przez wnioskodawcę spełnione. Istotnym jest przy tym to, że sąd badający wniosek nie może uzupełniać argumentacji przedstawionej przez wnioskodawcę.

Ponadto, należało zauważyć, że wniosek nie zawiera trzeciego niezbędnego elementu, tj. powiązania wątpliwości co bezstronności i niezawisłości sędziego z okolicznościami konkretnej sprawy. Nie chodzi o to, że wnioskodawca takich okoliczności nie wykazał, ale o fakt, że nawet ich nie wyartykułował. W treści wniosku w żaden sposób nie wyjaśniono, jak w okolicznościach danej sprawy wątpliwości dotyczące powołania sędziego i jego postępowania po powołaniu mogą „doprowadzić do naruszenia standardu niezawisłości lub bezstronności, mającego wpływ na wynik sprawy z uwzględnieniem okoliczności dotyczących uprawnionego oraz charakteru sprawy” (art. 42a § 3 p.u.s.p.). Samo odwołanie się do okoliczności wniesienia skargi nadzwyczajnej oraz oceny powoda, że prawo do wniesienia skargi nadzwyczajnej w ogóle nie przysługiwało tego wymogu nie spełnia. Wniosek był więc dotknięty nieusuwalnym brakiem i podlegał odrzuceniu na podstawie art. 42a § 8 p.u.s.p.

Stwierdzenie niedopuszczalności wniosku, który jest konieczny dla zainicjowania postępowania, w okolicznościach niniejszej sprawy skutkować musiało jego odrzuceniem (tak też postanowienia SN: z 30 października 2024 r., III CB 61/24; z 20 listopada 2024 r., I NB 11/23; z 13 maja 2025 r., IV KB 35/25; z 15 kwietnia 2025 r., II KB 39/24; z 26 czerwca 2025 r., II KB 61/25; z 15 września 2025 r., II KB 3/25; z 18 września 2025 r., II KB 49/25; z 2 października 2025 r., II KB 27/24; z 2 października 2025 r., V KB 73/25, i z 8 października 2025 r., II KB 44/25).

Mając powyższe na względzie, Sąd Najwyższy postanowił jak w sentencji.

[r.g.]

